

UZASADNIENIE

Decyzją z 14.03.2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł. stwierdził, że O. V. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresach: od 16.03.2020 r. do 14.06.2020 r. oraz określił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, (...) i FGŚP z tego tytułu za okres od marca 2020 r. od lipca 2020 r. w kwotach wskazanych w decyzji.

W uzasadnieniu wskazano, że w ww. okresach ubezpieczony nie posiadał innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, który zwalniałby go z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek. Brak także podstaw do uznania, że pobyt ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego oraz że ubezpieczony nie ma zamiaru stałego pobytu, co mogłoby uzasadniać zgłoszenie cudzoziemca jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego.

(decyzja w aktach ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożył płatnik składek - (...) sp. z o.o., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wnosząc o zwrot akt pozwanemu w celu uzupełnienia materiału dowodowego, a na wypadek nie uwzględnienia tego wniosku o zmianę decyzji poprzez uznanie, że ubezpieczony jako wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego i kosztów postępowania według norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez błędną wykładnię polegającą na wadliwym stanowisku, że przepis ten wyłącza z obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu jedynie obywateli państw obcych, których pobyt nie ma charakteru stałego i którzy są jednocześnie zatrudnieni w obcych przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i misjach międzynarodowych.

W uzasadnieniu wskazano, że płatnik składek wystąpił do ZUS z wnioskiem o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa, tj. cytowanego art. 5 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Stanowisko płatnika jest zbieżne z ugruntowaną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego. Płatnik składek nie ma obowiązku odprowadzania składek z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych w przypadku obecnie oraz w przyszłości zatrudnianych cudzoziemców, ponieważ zatrudnienie cudzoziemców następuje na pobyt czasowy, nie mający charakteru stałego, a zatrudnieni cudzoziemcy nie posiadają kart stałego pobytu. Płatnik składek po uzyskaniu od ubezpieczonego oświadczenia, że jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego oraz że nie ma zamiaru stałego pobytu, zgłosił cudzoziemca tylko do ubezpieczenia zdrowotnego.

(odwołanie k. 3-5)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w kwocie 180 zł, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(odpowiedź na odwołanie k 11-14)

Postanowieniem z 12.06.2023 r. Sąd ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu ubezpieczonego Oleksandra V. kuratora w osobie pracownika Sądu Okręgowego w Łodzi na podstawie art. 143 i art.144 k.p.c.

(postanowienie –e-protokół rozprawy z 12.06.2023 r. 00:01:02)

Na ostatnim terminie rozprawy z 7.08.2023 r. pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami. (e-prot. rozprawy z 7.08.2023 r.: 00:00:15)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek - (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. prowadzi działalność gospodarczą związaną z wyszukiwaniem pracy i pozyskiwaniem pracowników. (bezsporne, a nadto wydruk z KRS k. 7-9)

Płatnik składek, jako zleceniodawca, zawarł z ubezpieczonym - O. V. (cudzoziemiec - Ukraina), jako zleceniobiorcą, pisemną umowę zlecenia, na mocy której zleceniobiorca zobowiązał się do wykonania prostych prac produkcyjnych w okresie od 16.03.2020 r. do 14.06.2020 r. na terenie Ł. i całej Polski za wynagrodzeniem ustalonym według stawki godzinowej brutto. Ubezpieczony podpisał oświadczenie, że na terenie RP przebywa tymczasowo oraz, iż w chwili obecnej nie jest zainteresowany pozostaniem na jej terenie na stałe. (okoliczności niesporne)

Płatnik składek zgłosił ubezpiezonego od dnia 16.03.2020 r. do 14.06.2020 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia do ubezpieczenia zdrowotnego. Płatnik wykazał i rozliczył składkę na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące: marzec 2020 roku od podstawy wymiaru 0 zł, kwiecień 2020 r. od podstawy wymiaru 1071,00 zł, maj 2020 r. od podstawy wymiaru 2329,00 zł, czerwiec 2020 r. od podstawy wymiaru 2601,00 zł, lipiec 2020 r. od podstawy wymiaru 935,00 zł. (bezsporne, a nadto dane o zgłoszeniu k. 3 akt ZUS, dane o podstawach wymiaru składek k. 5 akt ZUS)

W badanym okresie ubezpieczony nie posiadał innego tytułu do ubezpieczeń społecznych. (bezsporne)

W okresie objętym skarżoną decyzją ubezpieczony przebywał na terytorium Polski i wykonywał umowę zawartą z płatnikiem. (bezsporne)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

W realiach badanej sprawy stan faktyczny jest między stronami niesporny, natomiast przedmiotem sporu jest kwestia prawna dotycząca podlegania ubezpieczeniom społecznym cudzoziemców wykonujących zatrudnienie na terytorium Polski, których pobyt nie ma charakteru stałego.

Na wstępie należy podnieść, że brak było podstaw do zwrotu akt organowi rentowemu na podstawie art. 467 §4 k.p.c. Trzeba przypomnieć, że Sąd ubezpieczeń społecznych może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego. Wskazuje się także, że możliwość przekazania sprawy do rozpoznania organowi rentowemu przez sąd pierwszej instancji została ograniczona tylko do dwóch sytuacji, przewidzianych w art. 467 § 4 k.p.c. oraz art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.; poza tym sąd pierwszej instancji obowiązany jest rozstrzygnąć sprawę merytorycznie (tak wyrok SA w Szczecinie z 9.02.2022 r , III AUa 439/21). Na podstawie art. 467 § 4 k.p.c. z całą pewnością nie mogą być uzupełnione te wady, które decyzję organu rentowego dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania, a więc gdy decyzja taka została wydana przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiegokolwiek podstawy w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego. W takich przypadkach decyzja jest bowiem bezwzględnie nieważna (nieistniejąca prawnie) i nie wywołuje skutków prawnych (konceptja tzw. bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej) (zob. postanowienie SN z 27.01.2021 r, II UZ 25/20).

Nie dostrzegając w/w wad w zaskarżonej decyzji, Sąd przystąpił do merytorycznego rozpoznania sprawy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz.1009 ze zm.) osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy

oświadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust.4.

Zleceniobiorcy podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1 ustawy systemowej).

Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają zleceniobiorcy od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy (art. 13 pkt 2 ustawy systemowej).

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy systemowej – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przesyłanie w wyznaczonym terminie deklaracji rozliczeniowych, imiennych raportów miesięcznych oraz opłacanie składek za dany miesiąc. Płatnik składek jest zobowiązany do zgłoszenia w terminie 7 dni zleceniobiorcy do ubezpieczeń społecznych od daty powstania obowiązku ubezpieczenia oraz do zgłoszenia wyrejestrowania od dnia wygaśnięcia tytułu do ubezpieczeń społecznych (art. 36 ust.1, ust. 2, ust. 4 i ust. 11 ustawy systemowej).

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1 lit. „e” ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z 27 sierpnia 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1373 ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy oświadczenie usług, jeżeli w umowie o świadczenie usług określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie (art. 18 ust. 1 i 3 w związku z art. 4 pkt ustawy systemowej).

Jak stanowi art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust.2 i ust.3.

Zgodnie z § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych z 21.09.2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1831) dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym, o którym mowa w art. 41 ust. 6 ustawy, zwanym dalej „raportem korygującym”, oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej, o której mowa w art. 47 ust. 3 ustawy, zwanej dalej „deklaracją korygującą”, uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy. Z powyższego wynika, że podstawę wymiaru składek stanowi przychód faktyczny wypłacony w danym miesiącu.

Do ustalenia zaś podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których wyżej mowa, z mocy art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6. Ust. 5 art. 81 stanowi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Z kolei wymieniony ust. 6 art. 81 przewiduje, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami

składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

Istota sporu w n/n sprawie sprowadza się do ustalenia, czy względem ubezpieczonych (cudzoziemców) znajduje zastosowanie norma przewidziana w przepisie art. 5 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. A zatem czy stanowisko organu rentowego w przedmiocie podlegania przez ubezpieczonego obowiązkowo ubezpieczeniom, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji jako osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek, jest prawidłowe.

Płatnik składek - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. prezentował stanowisko, że do ubezpieczonego (cudzoziemca) nie mają zastosowania przepisy dotyczące podlegania przez niego ubezpieczeniom społecznym w związku z zawartą umową zlecenia, biorąc pod uwagę treść normy przewidzianej w art. 5 ust. 2 ustawy systemowej. W ocenie płatnika ww. stanowisko jest spójne z ugruntowaną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego. W przypadku obecnie oraz w przyszłości zatrudnianych cudzoziemców nie istnieje obowiązek odprowadzania składek z ubezpieczenia społecznego, o których mowa w przywołanej ustawie, gdyż zatrudnienie cudzoziemców następuje na pobyt czasowy, który nie ma charakteru stałego.

Przywoływane stanowisko nie znajduje jednak zastosowania na gruncie przedmiotowej sprawy, ani nie ma odzwierciedlenia w ukształtowanym w tym temacie orzecznictwie.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 2 ustawy systemowej, nie podlegają ubezpieczeniom społecznym określonym w ustawie obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego i którzy są zatrudnieni w obcych przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych, misjach, misjach specjalnych lub instytucjach międzynarodowych, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

Z wykładni w/w przepisu wynika, że zarówno w przypadku pracowniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, jak i tytułu wynikającego z wykonywania umowy zlecenia sam zamiar czasowego przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też legitymowanie się jedynie zezwoleniem na pobyt czasowy nie mają rozstrzygającego znaczenia. Istotne jest jedynie, czy podczas wykonywania wyżej wymienionych działalności można mówić o stałym przebywaniu danej osoby na terytorium Polski. W konsekwencji przyjazd, choćby i cykliczny (regularny), do Polski celem wykonywania pewnych aktywności zawodowych, tj. prowadzenie wykładów, czy świadczenie usług doradczych na podstawie umowy zlecenia albo umowy o pracę nie będzie powodował objęcia obywatela państwa trzeciego polskim systemem ubezpieczenia społecznego. Natomiast stałe przebywanie w Polsce w okresie wykonywania tych czynności (np. zamieszkanie w Polsce i prowadzenie wykładów lub badań przez jeden semestr), chociażby przez krótki (sumarycznie) okres czasu determinowany czasowym zezwoleniem na pobyt, będą prowadzić do objęcia polskim systemem ubezpieczeń społecznych. Tym samym z przepisu tego nie wynika wymóg łącznego spełnienia dwóch wymienionych w tym przepisie przesłanek niepodlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przez obywateli państw obcych. Przepis ten kreuje dwie niezależne od siebie kategorie określonych w nim osób, które obowiązkowi temu nie podlegają. Są nimi - po pierwsze - obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Polski nie ma charakteru stałego oraz - po drugie - obywatele państw obcych, którzy zatrudnieni są w wymienionych w tym przepisie placówkach (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1.10.2019 r., (...) UK 194/18, LEX nr 2722897).

Zakresem podmiotowym art. 5 ust. 2 ustawy systemowej objęci są zatem zarówno obywatele państw obcych zatrudnieni w placówkach wymienionych w tym przepisie (niezależnie od charakteru ich pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej), jak również obywatele państw obcych niezatrudnieni w takich placówkach, o ile ich pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego (zob. stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyrokach: z 17.01.2007 r., (...) UK 225/06, LEX nr 351984; z 28.05.2008 r., I UK 303/07, LEX nr 516772; z 6.01.2009 r., II UK 116/08, LEX nr 738351; z 17.09.2009 r., II UK 11/09, LEX nr 794874, z 6.09.2011 r., I UK 60/11, LEX nr 1102994).

Skoro ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych określa zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, to podlegają im także obywatele państw obcych, którzy podejmują działalność stanowiącą podstawę objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (...). Dlatego charakter pobytu (stały albo niestały) należy odnosić w relacji do powszechnego obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym, czyli do podstawy ubezpieczenia. Ten charakter nie zależy w konsekwencji od tego, jaki zamiar, co do okresu przebywania w Polsce, przejawia cudzoziemiec. Stały pobyt w rozumieniu art. 5 ust. 2 u.s.u.s. podlega zatem ocenie w zależności od realizacji działalności, z której wynika ustawowy obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym. Stały pobyt to pobyt niezmienny w danym okresie, czyli w okresie realizacji podstawy ubezpieczenia, przy czym nie ma większego znaczenia okoliczność dotycząca tego, jaką administracyjną gwarancję prowadzenia działalności lub zapewnienie pobytu miał w Polsce obywatel państwa obcego (...). O tym, czy dany pobyt ma charakter stały nie decyduje więc stały pobyt w sensie "długotrwałości i stałości pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej", albowiem w takim wypadku wyłączeniu z ubezpieczeń społecznych podlegaliby ci cudzoziemcy, których pobyt nie ma "takich cech", choć spełnialiby warunki podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 12.07.2017 r., II UK 295/16, LEX nr 2347776, wyrok Sądu Najwyższego z 17.09.2009 r., II UK 11/09, LEX nr 794874)

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony zawarł z płatnikiem składek umowę zlecenia, w ramach której był zobowiązany do wykonywania na jego rzecz pracy. Warto podkreślić, iż ww. umowa opiewała na określony czas. Ubezpieczony systematycznie wykonywał pracę i przebywał stale w Polsce w spornym okresie. Tym samym działania ubezpieczonego nie miały bez wątpienia charakteru incydentalnego, przykładowo sprowadzającego się do przyjechania na jeden dzień pracy.

W świetle przytoczonego powyżej orzecznictwa zasadne jest twierdzenie, że pobyt na terenie Polski choćby nawet czasowy, którego ramy są ściśle określone nie oznacza, że pobyt ten nie ma charakteru stałego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy systemowej (por. cytowany wyrok Sądu Najwyższego z 12.07.2017 r., II UK 295/16, LEX nr 2347776)

Termin „nie podlegają ubezpieczeniom społecznym obywatele państw obcych, których pobyt na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie ma charakteru stałego”, zawarty w treści art. 5 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, należy dekodować w powiązaniu z systemem ubezpieczenia społecznego, a nie przez odwoływanie się do przepisów o charakterze meldunkowym, ilościowym (ile razy dana osoba wjeżdża do kraju i jak długo tu pozostaje). Wobec tego uzyskanie przez cudzoziemca zezwolenia na pobyt na czas oznaczony wcale nie przeczy stałemu pobytowi w rozumieniu art. 5 ust. 2 ustawy systemowej, jako że nawet taki pobyt jest również stały w sensie „niezmienny w danym okresie” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12.06.2019 r., II UK 229/18, LEX nr 2689006)

W wyroku z 17.09.2009 r., II UK 11/09, Sąd Najwyższy uznał, że pojęcie „pobytu stałego” z art. 5 ust. 2 ustawy systemowej nie może bezpośrednio zależeć od przepisów ustaw o cudzoziemcach z 25.06.1997 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400 ze zm.) i z 13.06.2003 r. (Dz.U. z 2011 r. Nr 264 poz. 1573 ze zm.), a ściślej od czasu, na który cudzoziemcowi udziela się zezwolenia na pobyt w Polsce. Nie jest uprawnione założenie wykluczające z pojęcia pobytu stałego w rozumieniu w/w przepisu pobytu cudzoziemca na podstawie zezwolenia na czas oznaczony i akceptujące taki stały pobyt dopiero w przypadku zezwolenia na pobyt na czas nieoznaczony (art. 19 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach z 1997 r.) albo zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE (art. 65 ust. 7 ustawy o cudzoziemcach z 2003 r.) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.05.2019 r., II UK 167/18, LEX nr 2671070, postanowienie Sądu Najwyższego z 22.05.2019 r., II UK 169/18, LEX nr 2671115).

Zapatrywania te podziela także Sąd Okręgowy w n/n składzie i w pełni akceptuje to stanowisko, traktując je jako własny pogląd w sprawie.

Sąd Okręgowy podziela także wyrażane w piśmiennictwie zapatrywania, że istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii, czy pobyt cudzoziemca na terytorium Polski ma „stały charakter” w rozumieniu art. 5 ust. 2 ustawy systemowej ma ustalenie tego, gdzie (w którym kraju) znajduje się centrum jego interesów życiowych. „Taka ocena każdorazowo uzależniona jest od konkretnych okoliczności faktycznych rozpatrywanego przypadku, w tym w szczególności od

wyników prowadzonego w tym kierunku postępowania dowodowego. Jeśli w wyniku takiego badania zostanie stwierdzone, że centrum interesów życiowych cudzoziemca znajduje się poza Polską, to osoba ta jest wyłączona z podlegania polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych” (zob. „Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz” pod red. B. Gudowskiej, wyd. C.H.Beck, Warszawa 2014, teza 6 do art. 5).

Oznacza to, że w przypadku zbadania rzeczywistego charakteru pobytu cudzoziemca w Polsce i ustalenia, że pobyt ten nie ma charakteru tymczasowego, a mimo to obywatel państwa obcego nie został zgłoszony do ubezpieczeń jako zleceniobiorca, organ rentowy powinien wydać stosowną decyzję jak w niniejszej sprawie.

Obowiązkowe ubezpieczenie społeczne powstaje ipso iure, co odwołujący się płatnik musiał mieć na względzie zawierając umowę z ubezpieczonym.

Trzeba również wskazać na wyroki Sądu Najwyższego z 20.04.2023 r. w sprawie I (...) 31/22 i z 25.04.2023 r. w sprawie I (...) 60/22, w których Sąd Najwyższy uchylił wyroki Sądu Apelacyjnego w Łodzi i oddalił apelację Spółki od wyroków Sądu Okręgowego w Łodzi, a tym samym podzielił pogląd Sądu Okręgowego w Łodzi tożsamy z powyższym.

Dodać należy, że przy przyjęciu poglądu strony odwołującej się, ubezpieczeni cudzoziemcy nie powinni być zgłoszeni do żadnych ubezpieczeń, w tym ubezpieczenia zdrowotnego. Podstawą prawną nie może być w tym przypadku art. 5 ust. 2 ustawy systemowej. Natomiast płatnik składek zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wskazać także należy, że odwołująca się spółka nie podała podstawy prawnej, na jakiej opłacała składki zdrowotne za ubezpieczonego, a na ubezpieczenia społeczne już nie.

Tym samym, biorąc pod uwagę wszystkie przytoczone okoliczności należało uznać, że decyzja organu rentowego w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym na zasadach ogólnych, o których mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych przez ubezpieczonego w spornych okresach, jako osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek, jest prawidłowa.

Ubezpieczony nie jest adresatem normy wskazanej w art. 5 ust. 2 ustawy systemowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w punkcie 1. sentencji wyroku, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł, jak w punkcie 2 sentencji wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

/Jacek Chrostek/